

Beslutningsforslag nr. B 149. Fremsat den 1. april 2009 af Flemming Bonne (SF), Karl H. Bornhøft (SF), Anne Baastrup (SF), Ole Sohn (SF) og Kristen Touborg (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om nedsættelse af kommission, der skal udvikle neutrale modeller til statslig og mellemkommunal finansiering af kommunernes økonomi

Regeringen pålægges senest den 1. juni 2009 at nedsætte en videnskabelig og neutral kommission, der får til opgave i løbet af et år at udvikle en række modeller til statslig og mellemkommunal finansiering af kommunernes økonomi, så

man kan sikre bedre sammenhæng mellem skatetryk, service og lokal velfærd.

Kommissionen skal til forskel fra tidligere kommunale udvalgsarbejder ikke være paritetskommensat, men være sammensat af eksperter fra f.eks. universiteterne, SFI og AKF.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne ønsker, at der skal være en sammenhæng mellem den kommunale skatteprocent og de penge, den enkelte kommune har til rådighed til kommunal service. Der er et stort behov for at gøre noget ved ubalancen mellem skatteprocent og service-niveau, som mange kommuner og deres borgere oplever. Denne ubalance har på det seneste affødt debat i medierne, deputationer til Folketingets Kommunaludvalg og velfærdsministeren, og der er udarbejdet kommunale hvidbøger.

Den seneste kommunale udligningsreform fra 2006 har ikke bibragt det samlede fordelingsystem nogen større retfærdighed. Ugebrevet A4 havde en opgørelse den 17. marts 2008, der viste, at før reformen havde den rigeste kommune i Danmark årligt 13.600 kr. pr. indbygger mere end den fattigste kommune at købe service for – og dette spænd var kun indsnævret til 13.300 kr. Og hvis man ser på de kommunale nøgletal, kan man også iagttage store uligheder i serviceniveauet, som ikke kun kan forklares med den kommunale forskellighed. Spændet i ældreservicen er et godt eksempel: I dag kan man opleve store forskelle i udgifter til ældreservicen i kommunerne. Disse udgifter spænder fra 30.000 kr. til 70.000 kr. pr. ældre i forskellige kommuner. Bl.a. derfor må man konkludere, at de tidligere kendte skavanker og uligheder er ført med over i det nuværende system.

Kommissionen skal i denne sammenhæng også se på nye refusionsordninger og finansieringsformer for foranstaltninger i forlængelse af servicelovens §§ 52-65 om børn og unge (anbringelser m.v.).

Igennem årene har man fra tid til anden forsøgt at justere det kommunale udligningssystem, men der har udviklet sig en tradition for, at man hver gang enten har taget partipolitiske hensyn, eller også er ændringerne blevet til i lukkede embedsmandsmiljøer, der har vist sig stærkt påvirkelige af skiftende interesseorganisationers ønsker, spændende fra landets 10 største kommuner til »det skæve Danmark«.

KL og Velfærdsministeriet har kunnet levere udspil under disse vilkår, fordi partierne og KL har ladet sig påvirke mere eller mindre usagligt af den kendsger-

ning, at der ved enhver ændring af fordelingen vil være »vindere« og »tabere«. Derfor er der behov for, at der udvikles en eller flere referencemodeller, der ud fra saglige kriterier om sammenhængen mellem skattetryk, effektivitet, service og sikring af lokal velfærd skaber et mere neutralt beslutningsgrundlag.

Derfor forestiller forslagsstillerne sig også, at kommissionen til forskel fra tidligere kommunale udvalgsarbejder ikke skal være paritetisk sammensat med repræsentanter fra KL, Danske Regioner, Velfærdsministeriet og Finansministeriet, men i stedet være sammensat af eksperter fra eksempelvis universiteterne, SFI (Det Nationale Forskningscenter for Velfærd) og AKF (Anvendt KommunalForskning). Det er vigtigt at påpege, at forslagsstillerne ønsker videnbaserede og balancerede modeller udarbejdet af eksperter.

Forslagsstillerne ønsker at pålægge og give kommissionen et politisk mandat til at fremlægge modeller til et udligningssystem, som skaber større sammenhæng mellem størrelsen af skatteprocent, serviceniveau og kommunal velfærd.

At beslutningsforslaget er meget aktuelt, fremgår af, at der for nylig har været borgmesterbesøg i Folketingets Kommunaludvalg og hos velfærdsministeren for at sætte fokus på problemerne med udligningen. Situationen har ligeledes affødt en ikke uvæsentlig debat i medierne.

Som eksempel på behovet for en kommission, der på et videnskabeligt og balanceret grundlag kan fremlægge en række modeller til statslig og mellemkommunal finansiering af kommunernes økonomi, så man kan sikre større sammenhæng mellem skattetryk, service og lokal velfærd, kan nævnes de seks fynske kommuner, hvis borgmestre deltog i ovennævnte deputation i Folketingets Kommunaludvalg.

De seks fynske kommuner har en gennemsnitlig skatteprocent på 33,8 pct. mod landsgennemsnittet på 32,6 pct., og de seks fynske kommuner bruger i gennemsnit 46.771 kr. pr. indbygger på kommunal service mod 51.569 kr. pr. indbygger i landsgennemsnit. En sådan ugunstig ubalance mellem skatteprocent og

serviceniveau kan dokumenteres ved hjælp af Velfærdsministeriets nøgletal for en række kommuner.

Skriftlig fremsættelse

Flemming Bonne (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af kommission, der skal udvikle neutrale modeller til statslig og mellemkommunal finansiering af kommunernes økonomi.

(Beslutningsforslag nr. B 149).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.